

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžp/11/2012
Identifikačné číslo spisu:	1010202127
Dátum vydania rozhodnutia:	04.07.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1010202127.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a zo sudkyň JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jany Zemkovej PhD. v právnej veci žalobcu: Mgr. Q. B., C., Z., právne zastúpená JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, so sídlom Štúrova 20, 042 83 Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č.: 8885/2010-2.1.2 zo dňa 16. septembra 2010, v konaní o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/346/2010-49 zo dňa 17. februára 2012, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/346/2010-49 zo dňa 17. februára 2012 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a.

Žalobcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zrušil rozhodnutie žalovaného č.: 8885/2010-2.1.2 zo dňa 16. septembra 2010 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Krajského úradu životného prostredia v Žiline č. 2010/00847-3/Dur zo dňa 19.07.2010 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 369,31 €. Prvostupňovým rozhodnutím správneho orgánu nebolo žalobcovi priznané postavenie účastníka konania v pripomienkovom konaní, ktoré zabezpečuje Krajský úrad životného prostredia v Žiline v zmysle § 50 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, v rámci procesu vyhlasovania ochrany osobitne chránených častí prírody a krajiny pod č. 2010/00351/Dur: „Zámer na vyhlásenie zón Tatranského národného parku“ z dôvodu, že žiadateľka - žalobca nedisponuje tzv. aktívnou vecnou legitímáciou na podanie takého návrhu, a preto Krajský úrad životného prostredia nie je príslušný túto pripomienku v merite so žiadateľkou prerokovať.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že obdobnú problematiku vo vzťahu k účasti verejnosti v konaniach týkajúcich sa životného prostredia, sa poukazuje na priamu aplikáciu Dohovoru o prístupe k

informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (Aarhuský dohovor, Oznámenie MZV SR č. 43/2006 Z.z.). V prípade, ak vnútroštátny predpis neurčil za účastníka predmetných konaní osoby, ktoré nie sú priamo dotknuté ich výsledkom, riešil Súdny dvor Európskej únie na základe prejudiciálnej otázky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd), o čom súdny dvor vydal rozsudok č. C-240/09 zo dňa 08.03.2011. Z predmetného rozhodnutia vyplýva, že i keď sa Aarhuský dohovor nemôže priamo aplikovať, súdy Slovenskej republiky sú povinné vykladať procesné ustanovenia tak, aby boli dodržané ciele a zámer Aarhuského dohovoru a bol tak umožnený prístup zainteresovanej verejnosti definovanej v čl. 9 ods. 3 uvedeného dohovoru ku konaniam týkajúcim sa životného prostredia. Podľa názoru prvostupňového súdu je potrebné analogicky postupovať aj v prípadoch prístupu verejnosti podľa čl. 8 Aarhuského dohovoru do konaní týkajúcich sa životného prostredia tak, aby boli zaručené práva vyplývajúce z čl. 7 Aarhuského dohovoru.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne alebo zruší napadnutý rozsudok prvostupňového súdu a vec mu vráti na nové konanie. Namietal, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia vychádza z nedostatočného zistenia skutkového stavu veci a z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže súd prvého stupňa:

1. aplikoval na tento spor odôvodnenie vyplývajúce z rozsudkov najvyššieho súdu, ktorými najvyšší súd v zmysle záverov obsiahnutých v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie č. C-240/09 zo dňa 08.03.2011, na základe výkladu ustanovení čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru priznal Lesoochranárskemu zoskupeniu VLK v správnych konaniach o povolenie výnimky na odstrel medveďa hnedého procesné postavenie účastníka konania aj napriek tomu, že osobitný právny predpis priznáva mimovládnym organizáciám procesné postavenie zúčastnenej osoby,
2. svoje rozhodnutie odôvodnil potrebou analogicky postupovať aj v prípadoch prístupu verejnosti podľa čl. 8 Aarhuského dohovoru do konaní týkajúcich sa životného prostredia tak, aby boli zaručené práva vyplývajúce z čl. 7 Aarhuského dohovoru
3. pri svojom rozhodnutí vychádzal zo záveru, že prvostupňový správny orgán neprerokoval pripomienky žalobcu, keďže žalobca sa nenachádzal v zozname - oznámení o vyhodnotení pripomienok podaných jednotlivými fyzickými a právnickými osobami zo dňa 23.04.2010, čím správne orgány neumožnili žalobcovi prístup k legislatívnym zámerom vzťahujúcim sa k Zámeru na vyhlásenie zón Tatranského národného parku.

Podľa čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru: „... každá strana zabezpečí, ak sú splnené podmienky uvedené v jej vnútroštátnom práve, ak sú nejaké, aby členovia verejnosti mali prístup k správne alebo súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí...“ Z obsahu administratívneho spisu je však nesporné, že v danom prípade išlo o správne konanie, ktorého výsledkom by bol vydaný individuálny správny akt. V uvedenom prípade ide o vyhlasovanie jednotlivých zón a podzón chránených území vrátane stupňov ochrany, podrobnosti o ich územnej ochrane a vymedzení hraníc, ktoré ustanovuje vnútroštátnym všeobecne záväzným právnym predpisom príslušný orgán. Poukázal na ustanovenie § 19 ods. 1 a § 104 ods. 28 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 543/2002 Z.z.). Zabezpečenie účasti verejnosti na procesoch tvorby vykonávacích predpisov vrátane práva verejnosti pripomienkovať návrhy týchto predpisov upravuje čl. 8 Aarhuského dohovoru. Preto je zrejmé, že výklad najvyššieho súdu ohľadne postavenia občianskeho združenia zameraného na ochranu životného prostredia v správnych konaniach v oblasti životného prostredia nie je možné aplikovať na legislatívne konanie týkajúce sa vyhlásenia zón Tatranského národného parku. V súvislosti s tým, poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžp/26/2011 zo dňa 26.01.2012, ktorý v obdobnej právnej veci potvrdil rozhodnutie žalovaného.

Článok 7 Aarhuského dohovoru upravuje účasť verejnosti na tvorbe plánov, programov a politík týkajúcich sa životného prostredia, pričom táto problematika je v rámci vnútroštátneho právneho poriadku obsiahnutá v druhej časti zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 24/2006 Z.z.). Článok 7 Aarhuského dohovoru upravuje odlišnú problematiku než čl. 8 Aarhuského dohovoru a neobsahuje vo vzťahu k čl. 8 Aarhuského dohovoru žiadne osobitné práva, ktoré by mali byť verejnosti garantované v rámci jej účasti na príprave vykonávacích predpisov a ktorých realizácia by teda mala byť zabezpečená analogickým postupom v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora Európskej únie č. C-

240/09 zo dňa 08.03.2011.

Krajský úrad životného prostredia v Žiline v procese pripomienkovania Zámeru na vyhlásenie zón Tatranského národného parku, nad rámec zákona č. 543/2002 Z.z. akceptoval podávanie pripomienok verejnosti, s ktorou prerokovali príslušné krajské úrady životného prostredia jej pripomienky k zámeru písomnou formou, a to zverejnením oznámenia o vyhodnotení jej pripomienok na svojich úradných tabuliach. Oznámenie bolo tiež zverejnené na webových stránkach týchto úradov a o zverejnenie na svojich úradných tabuliach boli tiež požiadané dotknuté obce v Žilinskom a Prešovskom kraji. Žalobca podal obsahovo totožné pripomienky a to s doslovným odôvodnením v porovnaní s pripomienkami Lesoochranského zoskupenia VLK v zastúpení Ing. B. L. uvedenými v liste zo dňa 01.03.2010. Text týchto identických pripomienok prvostupňový správny orgán prerokoval a vyhodnotil, o čom svedčí oznámenie vyhodnotenia pripomienok doručených k zámeru TANAP, v ktorom sú vyhodnotené pripomienky s poznámkou, že ide o pripomienky Ing. B. L. zaslané listom zo dňa 01.03.2010 a obsahovo totožné pripomienky uvedené v podaniach 842 fyzických osôb doručených z územia Slovenskej a Českej republiky. Žalovaný preto nesúhlasí so záverom Krajského súdu v Bratislave, že pripomienky žalobcu neboli prerokované, keďže prvostupňový súd sa uspokojil len s konštatovaním, že meno žalobcu v zozname subjektov, ktoré pripomienky podali sa nenachádza. Aj keď žalobca v tomto materiáli nie je menovite uvedený ako subjekt, ktorý podal pripomienky, je nepochybné, že jeho pripomienky prerokované boli, čoho si musel byť vedomý aj žalobca pri zverejnení oznámenia.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 161,75 €. Namietal, že článok 8 Aarhuského dohovoru ako zmluva o ľudských právach zabezpečuje verejnosti účinnú účasť na procesoch tvorby vykonávacích predpisov a právo, aby verejnosť mala možnosť pripomienkovať návrhy týchto predpisov a právo na to, aby výsledky tejto účasti verejnosti boli zohľadnené v najvyššej možnej miere. Aj keď by žalobca pripustil, že článok 8 Aarhuského dohovoru nemá priamy účinok, nezbavuje to orgány verejnej moci interpretovať a aplikovať právne predpisy, ktoré upravujú spôsob tvorby vykonávacích predpisov a iných všeobecne použiteľných právne záväzných pravidiel tak, aby bol naplnený zmysel a cieľ článku 8 Aarhuského dohovoru. Zároveň poukázal na rozsudok Súdného dvora Európskej únie C-240/09 zo dňa 08.03.2011, ktorý sa týkal čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, čím podľa žalobcu poskytol významný interpretačný a aplikačný nástroj pre výklad nie len čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru. Predmetný článok síce nemá priamy účinok v práve Európskej únie, avšak so zreteľom na ustanovenia Aarhuského dohovoru je potrebné interpretovať a aplikovať normy vnútroštátneho práva tak, aby ciele a obsah práva Aarhuského dohovoru boli naplnené a aby verejnosť, ktorej tento dohovor práva priznáva, tieto práva aj vo vnútroštátnych podmienkach mohla využívať. Toto výkladové pravidlo nemožno obmedziť len na čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru.

Pripomienkovanie právneho predpisu v štádiu, keď je jeho návrh zverejnený na pripomienkovanie podlieha obmedzeniam ustanoveným v legislatívnych pravidlách Vlády Slovenskej republiky. Pokiaľ na tieto žalovaný poukazuje, je potrebné mať na zreteli to, že pripomienkujúca verejnosť nemá podľa týchto pravidiel v zásade žiadnu možnosť dosiahnuť zohľadnenie svojich pripomienok. Je pravdou na jednej strane to, čo uvádza žalovaný o tom, že nevyhovenie pripomienkam verejnosti musí byť v návrhu právneho predpisu odôvodnené. Na druhej strane však Legislatívne pravidlá neustanovujú žiadny postup, ktorým by bolo možné nevyhovenie pripomienke podrobiť akejkoľvek kontrole. Takouto kontrolou nie je ani rozporové konanie, keďže aj v prípade povinného rozporového konania (ak sa s hromadnou pripomienkou verejnosti stotožnilo aspoň 500 fyzických, alebo právnických osôb) môže predkladateľ predložiť návrh právneho predpisu na rokovanie vlády. Dvojfázovosť vyhlasovania chránených území a jeho zón má nepochybne zabezpečiť možnosť, aby v prvej fáze bol zámer diskutovaný a posudzovaný z hľadiska záujmov tak ochrany prírody, ako aj vlastníckych, užívacích a iných záujmov právnických a fyzických osôb.

So zreteľom na článok 8 Aarhuského dohovoru a jeho cieľ ustanovený v článku 1, niet žiadneho racionálneho dôvodu domnievať sa, že by práve táto fáza tvorby vykonávacieho predpisu mala byť vylúčená z toho, aby na nej verejnosť mohla participovať. Takýto výklad by nepochybne bol v priamom rozpore tak s požiadavkou účasti verejnosti pokiaľ sú ešte možnosti otvorené, ako aj v rozpore s požiadavkou účasti verejnosti na príprave takéhoto predpisu počas prípravy. Je nesporné, že fáza prípravy zodpovedá podstatne viac fáze pripomienkovania zámeru, ktorý práve po zohľadnení týchto

pripomienok môže byť základom pre tvorbu nariadenia Vlády Slovenskej republiky. Je totiž nepochybné, že možnosť ovplyvnenia konečnej podoby takéhoto vykonávacieho predpisu, je v štádiu jeho tvorby podstatne širšia, ako v štádiu, keď je vypracovaný návrh predpisu, predložený v podobe, v akej má byť prerokovaný orgánom príslušným ho schváliť, v tomto prípade Vládou Slovenskej republiky. Žalobca si zároveň uplatnil na náhradu trovy odvolacieho konania za jeden úkon právnych služieb (127,16 € + 7,63 € (režijný paušál) + 20 % daň z pridanej hodnoty, celkovo vo výške 161,75 €).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia uverejnené najmenej päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na jeho internetovej stránke www.nsud.sk rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu žalovaného najvyšší súd zistil skutkový stav tak, ako je popísaný v rozsudku krajského súdu, a z ktorého v stručnosti vyberá.

Z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že dňa 10.02.2010 oznámil Krajský úrad životného prostredia v Žiline dotknutým obciam a dotknutým orgánom štátnej správy v Žilinskom kraji „Zámer na vyhlásenie zón Tatranského národného parku“ (ďalej len Zámer) s tým, že požiadal dotknutú obec, aby informovala verejnosť o Zámere zonácie TANAPu jeho vyvesením na úradnej tabuli obce a na zaslanie pripomienok k zámeru. Uviedol tiež, kde je možné do komplexného Zámeru zonácie TANAPu a jeho príloh nahliadnuť.

Listom z 02. marca 2010 podal žalobca pripomienky k Zámeru. Krajský úrad životného prostredia v Žiline („KÚŽP“) v zákonom stanovenej lehote jeho pripomienky neprerokoval, a tak na základe podanej žaloby Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 20S/69/2010-41 zo dňa 01.06.2010 podľa § 250t ods.1 O.s.p. uložil KÚŽP v Žiline vo veci pripomienok žalobcu konať. Následne KÚŽP vydal rozhodnutie č.j. 2010/000781-3/Dur zo dňa 06.07.2010, ktorým žalobcovi nepriznal postavenie účastníka.

Po tom, čo žalobca podal odvolanie, žalovaný napadnutým rozhodnutím č.: 8885/2010-2.1.2 zo dňa 16. septembra 2010 odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Krajský úrad životného prostredia v Žiline dňa 23.04.2010 vydal oznámenie č.j.: 2010/00351-923/Dur, ktorým oznámil fyzickým a právnickým osobám, ktoré ako verejnosť podali pripomienky k Zámeru na vyhlásenie zón Tatranského národného parku vyhodnotenie ich pripomienok doručených na Krajský úrad životného prostredia v Žiline a v Prešove. Tiež oznámil, kde je možné do vyhodnotenia pripomienok nahliadnuť. V zozname pripomienok sú pripomienky od Lesoochranského zoskupenia VLK a ďalších, pri ktorých je konkrétne označených jedenásť fyzických a právnických osôb. Pri subjektoch, ktoré podali námietky sa uvádza, že obsahovo totožné podania boli ku dňu 29.03.2010 doručené od 842 fyzických osôb z Českej a Slovenskej republiky.

Preskúmaním veci Najvyšší súd zistil, že predmetom súdneho konania je obdobná vec, ktorá bola predmetom preskúmavania a rozhodovania senátu v predchádzajúcich konaniach, vedených pod sp. zn. 3 Sžp/10/2012 a 3 Sžp/39/2012.

Podľa § 250ja ods. 7 O.s.p., ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie.

Na základe citovaného ustanovenia senát najvyššieho súdu poukazuje na dôvody uvedené v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžp/10/2012 zo dňa 13. novembra 2012, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje a zároveň v súlade s ustanovením § 250ja ods. 7 O.s.p. uvádza text jeho odôvodnenia nasledovne:

„Predmetom preskúmavacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo rozhodnuté o priznaní, resp. nepriznaní postavenia účastníka konania žalobcovi vo veci konania o pripomienkach žalobcu k dokumentu 2010/00351/Dur - Zámer na vyhlásenie zón Tatranského národného parku. Podľa právnej teórie, ako aj predchádzajúcej ustálenej súdnej praxe (rozhodnutia Vrhného súdu v Prahe č. Rs 419 5A 88/97, Rs 457 5A 7/98, rozsudok najvyššieho súdu 5Sžp/1/2010) bolo rozhodnutie o nepriznaní postavenia účastníka v správnom konaní považované za rozhodnutie procesnej povahy, a preto bolo podľa § 248 písm. a/ O.s.p. vylúčené zo súdneho prieskumu. Po vydaní rozsudku Súdného dvora Európskej únie č. C-240/09 zo dňa 08.03.2011 bol pripustený aj súdny prieskum týchto procesných rozhodnutí vo veciach týkajúcich sa ochrany životného prostredia v tom smere, aby aj občianske združenia zaoberajúce sa ochranou životného prostredia boli považované za účastníka správneho konania a mohli sa tak následne plnohodnotne zúčastniť súdneho konania.

Podľa čl. 7 Aarhuského dohovoru každá Strana prijme vhodné praktické a/alebo iné opatrenia zabezpečujúce účasť verejnosti počas prípravy plánov a programov súvisiacich so životným prostredím v transparentných a spravodlivých podmienkach, poskytnúc verejnosti potrebné informácie. V rámci tohto systému sa použijú ustanovenia článku 6 ods. 3, 4 a 8. Príslušný orgán verejnej moci zistí verejnosť, ktorá sa môže na procese zúčastniť, zohľadňujúc ciele tohto dohovoru. Každá Strana umožní verejnosti zúčastniť sa vo vhodnom rozsahu na príprave politík súvisiacich so životným prostredím.

Podľa čl. 6 ods. 3 Aarhuského dohovoru procesy účasti verejnosti budú zahŕňať primeraný časový rámec pre jednotlivé fázy, ktorý poskytne dostatočný čas na informovanie verejnosti v súlade s odsekom 2 a pre verejnosť možnosť pripraviť sa a účinne sa zúčastňovať na rozhodovacom procese o životnom prostredí.

Podľa čl. 6 ods. 4 Aarhuského dohovoru každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne.

Podľa čl. 6 ods. 8 Aarhuského dohovoru každá Strana zabezpečí, aby pri rozhodovaní boli náležite zohľadnené výsledky účasti verejnosti.

Podľa čl. 8 Aarhuského dohovoru každá Strana sa usiluje podporovať, pokiaľ sú ešte možnosti otvorené, účinnú účasť verejnosti na príslušnej úrovni počas prípravy vykonávacích predpisov a iných všeobecne použiteľných právne záväzných pravidiel orgánmi verejnej moci, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie.

Na tento účel by mali byť vykonané nasledujúce kroky:

- a) mali by byť ustanovené dostatočné časové rámce pre účinnú účasť;
- b) mali by byť zverejnené návrhy predpisov alebo by mali byť inak verejne prístupné a
- c) verejnosti by mala byť daná možnosť pripomienkovania, a to priamo alebo prostredníctvom zastupiteľských poradných orgánov.

Výsledky účasti verejnosti sa zohľadnia v najvyššej možnej miere.

Podľa čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru navyše bez toho, aby boli dotknuté procesy preskúmania uvedené v odsekoch 1 a 2, každá Strana zabezpečí, ak sú splnené podmienky uvedené v jej vnútroštátnom práve, ak sú nejaké, aby členovia verejnosti mali prístup k správne alebo súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí súkromných osôb a orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s jej vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. rozsiahlejšie územie, spravidla s výmerou nad 1 000 ha, prevažne s ekosystémami podstatne nezmenenými ľudskou činnosťou alebo v jedinečnej a prirodzenej krajinskej štruktúre, tvoriace nadregionálne biocentrá a najvýznamnejšie prírodné dedičstvo, v ktorom je ochrana prírody nadradená nad ostatné činnosti, môže vláda Slovenskej republiky (ďalej len "vláda") nariadením vyhlásiť za národný park.

Podľa § 50 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. zámer vyhlásiť chránený krajinný prvok, chránený areál, prírodnú rezerváciu, prírodnú pamiatku, chránené vtáčie územia, zóny chráneného územia alebo chránený strom je orgán ochrany prírody príslušný na ich vyhlásenie povinný písomne oznámiť vlastníčkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku dotknutého zamýšľanou ochranou, ktorého možno zistiť z evidencie v katastri nehnuteľností, dotknutej obci a dotknutým orgánom štátnej správy. Ak ide o chránené vtáčie územie a zóny chráneného územia, je týmto orgánom krajský úrad životného prostredia. Oznámenie zámeru obsahuje najmä základnú charakteristiku zámeru na vyhlásenie ochrany, miesto jeho realizácie. Ak je dotknutý väčší počet vlastníkov pozemkov alebo ak ich pobyt nie je známy, možno oznámenie zámeru doručiť verejnou vyhláškou.

Obec je povinná do 15 dní od doručenia oznámenia zámeru informovať o ňom verejnosť vo svojom územnom obvode a umožniť nahliadnuť doň na obvyklom mieste, najmä na úradnej tabuli, najmenej po dobu 15 dní.

Vlastník (správca, nájomca) dotknutého pozemku, obec a dotknutý orgán štátnej správy má právo najneskôr do 30 dní od doručenia oznámenia zámeru alebo jeho verejného oznámenia podať k nemu písomné pripomienky orgánu ochrany prírody.

Orgán ochrany prírody je povinný najneskôr do 30 dní pripomienky prerokovať s tým, kto ich podal (§ 50 ods. 2, 3, 4 zákona č. 543/2002 Z.z.)

Podľa § 104 ods. 28 zákona č. 543/2002 Z.z. vláda do jedného roka od nadobudnutia účinnosti tohto zákona vydá nariadenie, ktorým vyhlási zóny Tatranského národného parku.

Súdny dvor Európskej únie rozsudkom C-240/09 zo dňa 08.03.2011 rozhodol, že „Článok 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005 nemá priamy účinok v práve Únie. Prináleží však vnútroštátnemu súdu, aby poskytol taký výklad procesného práva týkajúceho sa podmienok, ktoré je potrebné splniť na podanie správneho opravného prostriedku alebo žaloby, ktorý bude v čo najväčšej možnej miere v súlade tak s cieľmi článku 9 ods. 3 tohto dohovoru, ako aj s cieľom účinnej súdnej ochrany práv poskytovaných právom Únie...“

Vyhlasovanie jednotlivých zón a podzón chránených území vrátane stupňov ochrany, podrobnosti o ich územnej ochrane a vymedzení hraníc ustanovuje všeobecne záväzným právnym predpisom orgán oprávnený podľa zákona č. 543/2002 Z.z.

Podľa § 19 ods. 1 uvedeného zákona národný park vyhlasuje vláda Slovenskej republiky nariadením. Samotný proces vyhlasovania národného parku alebo zón má viacero štádií, na ktorých sa môžu zúčastniť jednotlivé subjekty.

V ustanovení § 50 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. má vlastník (správca, nájomca) dotknutého pozemku, obec a dotknutý orgán štátnej správy právo najneskôr do 30 dní od doručenia oznámenia zámeru alebo jeho verejného oznámenia podať k nemu písomné pripomienky orgánu ochrany prírody. V tomto ustanovení je taxatívne stanovený okruh aktívne legitimovaných osôb oprávnených pripomienkovať predmetný zámer. Samotné informovanie verejnosti zabezpečuje príslušná obec, ktorá je podľa § 50 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. povinná do 15 dní od doručenia oznámenia zámeru informovať o ňom verejnosť vo svojom územnom obvode a umožniť nahliadnuť doň na obvyklom mieste. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že táto povinnosť bola riadne splnená.

Pripomienky verejnosti môže obec uplatniť v pripomienkovom režime v súlade s § 50 ods. 3, 4 zákona č. 543/2002 Z.z. V uvedenom zákone nie je upravené právo verejnosti priamo podávať pripomienky k zámeru a to i z dôvodu, že tento je svojou povahou len podkladom pre vypracovanie návrhu

vyhlasovacieho predpisu, ktorým je nariadenie vlády Slovenskej republiky. Verejnosť teda uplatňuje pripomienky k návrhu tohto všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa ustanovujú zóny Tatranského národného parku v rámci pripomienkového konania, vychádzajúc pritom z čl. 21 v spojení s čl. 9 a 10 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky (ďalej len SR) schválených uznesením vlády SR z 08. apríla 1997 č. 241 v znení platnom a účinnom v rozhodujúcom čase.

Pripomienku verejnosti je následne predkladateľ návrhu povinný vyhodnotiť a jej prípadné neakceptovanie odôvodniť v rámci vyhodnotenia pripomienkového konania. Z uvedeného je zrejmé, že verejnosť má možnosť uplatniť svoje pripomienky k návrhu všeobecne záväzného právneho predpisu, čo znamená, že má takmer rovnaké postavenie ako majú pripomienkujúce orgány.

Krajský úrad životného prostredia akceptoval aj podávanie pripomienok verejnosti, ktorej pripomienky boli prerokované písomne, a to zverejnením oznámenia o vyhodnotení jej pripomienok na úradných tabuliach.

Do vyhodnotenia pripomienok podaných fyzickými a právnickými osobami k Zámeru bolo možné nahliadnuť na Krajskom úrade životného prostredia v Prešove a v Žiline a na obecných úradoch obcí dotknutých zámerom zonácie Tatranského národného parku. Verejnosti teda bola daná možnosť pripomienkovania Zámeru, a preto ani žalobca nebol ukrátený na svojich právach, resp. oprávnených záujmoch. Tento postup bol v súlade s čl. 8 písm. c/ Aarhuského dohovoru.

Krajský úrad životného prostredia v Žiline v procese pripomienkovania Zámeru akceptoval podávanie pripomienok verejnosti. Ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu obsahovo totožné námietky podalo viac ako 850 fyzických alebo právnických osôb. Správne orgány prerokovali predmetné obsahovo totožné námietky, ktorých neakceptovanie bolo písomne odôvodnené. Preto sa nie je možné stotožniť so záverom krajského súdu, že správne orgány svojím prístupom neumožnili žalobcovi prístup k legislatívnym zámerom vzťahujúcich sa k Zámeru.

Verejnosti bola daná možnosť pripomienkovania Zámeru, ktorej pripomienky boli aj prerokované, a preto žalobca postupom správnych orgánov oboch stupňov nebol ukrátený na svojich právach a oprávnených záujmoch.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že žalovaný rozhodol v súlade so zákonom, a preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 220 O.s.p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/346/2010-49 zo dňa 17. februára 2012 zmenil tak, že žalobu zamietol. Zároveň poukazuje i na obdobnú vec vedenú na „Najvyššom súde Slovenskej republiky, ktorú odvolací súd rozhodol dňa 26.01.2012 rozsudkom sp. zn. 5Sžp/26/2011, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu. Uvedenou žalobou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorým žalobcovi nebolo priznané postavenie účastníka konania vo veci konania o pripomienkach žalobcu k dokumentu č. 2010/003 51/Dur: „Zámer na vyhlásenie zón Tatranského národného Parku“.

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. s poukazom na § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý nemal v konaní úspech, náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.